

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๔-๒๗๗/๒๕๕๗ พนักงานอัยการ

สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์

นายสมมาตร มีศิลป์

กับพวก จำเลย

ป.วิ.อ. ผู้เสียหาย อำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย
มาตรา ๒ (๔), ๓, ๕ (๓)

พ.ร.บ. ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔, ๕ (๓), ๖, ๘ ทวิ

พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ กำหนดให้ครูสภาเป็นนิติบุคคล แยกต่างหากจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้มีคณะกรรมการอำนวยการ ครูสภา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน ฯลฯ เป็นผู้ใช้อำนาจและ ปฏิบัติหน้าที่ของครูสภาตามมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐ ดังนี้ การดำเนิน กิจการของครูสภาในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกจึงต้องดำเนินการ โดยคณะกรรมการอำนวยการครูสภาเท่านั้น แม้มาตรา ๘ ทวิ ให้มี สำนักงานเลขาธิการครูสภา โดยมีเลขาธิการครูสภาเป็นผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่และบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการครูสภา ขึ้นตรงต่อ ประธานกรรมการอำนวยการครูสภา แต่ พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มิได้มี บทบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นประธานกรรมการ อำนวยการครูสภา มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปหรือควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการของครูสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็น ประธานกรรมการอำนวยการครูสภาจึงไม่มีอำนาจกำกับโดยทั่วไปหรือ ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของครูสภาและรวมทั้งองค์การคำของ ครูสภาอันเป็นกิจการส่วนหนึ่งของครูสภาด้วย แต่เป็นอำนาจของ คณะกรรมการอำนวยการครูสภาซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการเท่านั้น เมื่อ พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๕ (๓)

บัญญัติให้ครุสภาอาจมีรายได้จากเงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุน และการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของครุสภา การที่จำเลยทั้งห้า ซึ่งเป็นพนักงานองค์การค้าของครุสภาอันเป็นส่วนหนึ่งของครุสภาทุจริต ยักยอกเงินผลประโยชน์จากการลงทุนขององค์การค้าของครุสภา ครุสภา โดยคณะกรรมการอำนวยการครุสภาจึงเป็นผู้เสียหาย ช. รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นประธานกรรมการอำนวยการครุสภาไม่ใช่ ผู้เสียหายจึงไม่มีอำนาจแจ้งความร้องทุกข์หรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่น กระทำการแทนได้ เมื่อ ช. มอบอำนาจให้ ว. ไปแจ้งความร้องทุกข์ให้ ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกตามหนังสือมอบอำนาจ โดยคณะกรรมการ อำนวยการครุสภาไม่ได้ประชุมมอบอำนาจให้ ช. ไปแจ้งความร้องทุกข์ ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวก การร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวน โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คดีทั้งสี่สำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาคดีรวมกันโดยให้เรียก โจทก์ทั้งสี่สำนวนว่า โจทก์ เรียกนายสมมาตร ว่า จำเลยที่ ๑ นางเมตตา ว่า จำเลยที่ ๒ นายมนต์ชัย ว่า จำเลยที่ ๓ นายสมนึก ว่า จำเลยที่ ๔ และนางสวณีย์ ว่า จำเลยที่ ๕ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสี่สำนวนขอให้ลงโทษจำเลยทั้งห้าตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๑, ๓๕๒, ๓๕๓ กับให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันคืนหรือ ใช้เงินจำนวน ๓๓,๑๗๐,๘๙๑.๘๔ บาท ให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ร่วมกันคืน หรือใช้เงินจำนวน ๔,๒๒๗,๕๐๗.๓๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๕ ร่วมกันคืนหรือ ใช้เงินจำนวน ๒๑๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย นับโทษจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๕/๒๕๔๘, ๑๒๔๖/๒๕๔๘, ๑๒๔๗/๒๕๔๘, ๑๔๘๗/๒๕๔๙, ๑๔๘๘/๒๕๔๙, ๑๔๘๙/๒๕๔๙, ๑๔๙๐/๒๕๔๙, ๑๔๙๑/๒๕๔๙,

๑๔๙๒/๒๕๔๙ และคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๙๑๓/๒๕๔๙ ของศาลชั้นต้น นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๗๕/๒๕๔๗, ๗๗๖/๒๕๔๗, ๗๗๗/๒๕๔๗, ๗๗๘/๒๕๔๗, ๑๐๙๓/๒๕๔๗ และ ๒๘๗๑/๒๕๔๙ ของศาลชั้นต้น นับโทษจำเลยที่ ๒ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๗๕/๒๕๔๗, ๗๗๘/๒๕๔๗, ๑๐๙๓/๒๕๔๗ และ ๒๘๗๑/๒๕๔๙ ของศาลชั้นต้น นับโทษจำเลยที่ ๓ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๗๕/๒๕๔๗, ๗๗๗/๒๕๔๗ และ ๑๐๙๓/๒๕๔๗ ของศาลชั้นต้น

จำเลยทั้งห้าให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันรับฟังเป็นยุติว่า คຸຣຸສາ เป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາเป็นผู้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่คຸຣຸສາ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາ องค์การคຸຣຸສາเป็นหน่วยงานหนึ่งของคຸຣຸສາ จำเลยทั้งห้าเป็นพนักงานองค์การคຸຣຸສາ ขณะเกิดเหตุนายชุมพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາ ได้มอบอำนาจให้นายวีระศักดิ์แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวก และนายสุรัฐ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นรองประธานกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາและรักษาการผู้อำนวยการองค์การคຸຣຸສາได้มอบอำนาจให้นายสุชาติแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวก มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ไม่ได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่วินิจฉัยว่านายสุรัฐ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองประธานกรรมการอำนวยการคຸຣຸສາไม่มีอำนาจมอบอำนาจให้นายสุชาติแจ้งความร้องทุกข์

การมอบอำนาจให้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกของนายสุรัฐ จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยเพียงว่า การมอบอำนาจให้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกของนายชุมพลชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติครู พ.ศ.๒๔๘๘ มาตรา ๔ กำหนดให้คุรุสภาเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้มีคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน ฯลฯ เป็นผู้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ของคุรุสภาตามมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐ ดังนี้ การดำเนินกิจการของคุรุสภาในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกจึงต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาเท่านั้น แม้มาตรา ๘ ทวิ ให้มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยมีเลขาธิการคุรุสภาเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาขึ้นตรงต่อประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา แต่พระราชบัญญัติครู พ.ศ.๒๔๘๘ มิได้มีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภาใช้อำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปหรือควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของคุรุสภา ดังนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภาจึงไม่มีอำนาจกำกับโดยทั่วไปหรือควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของคุรุสภาและรวมทั้งองค์การค้ำของคุรุสภาอันเป็นกิจการส่วนหนึ่งของคุรุสภาด้วย แต่เป็นอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการเท่านั้น เมื่อพระราชบัญญัติครู พ.ศ.๒๔๘๘ มาตรา ๕ (๓) บัญญัติให้คุรุสภาอาจมีรายได้จากเงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุนและการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของคุรุสภา ดังนี้ การที่จำเลยทั้งห้าซึ่งเป็นพนักงานองค์การค้ำของคุรุสภาอันเป็นส่วนหนึ่งของคุรุสภาทุจริตยกยอกเงินผลประโยชน์จากการลงทุนขององค์การค้ำของคุรุสภา คุรุสภาโดยคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาจึงเป็นผู้เสียหาย นายชุมพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภาไม่ใช่ผู้เสียหายจึงไม่มีอำนาจแจ้งความร้องทุกข์หรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนได้ เมื่อนายชุมพลมอบอำนาจให้นายวีระศักดิ์ไปแจ้งความร้องทุกข์

ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกโดยคณะกรรมการอำนวยการคຸຣຸສກາไม่ได้
ประชุมมอบอำนาจให้นายชุมพลไปแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑
กับพวกดังกล่าว การร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ กับพวกจึงไม่ชอบด้วย
กฎหมาย พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวน โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง
ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น
พิพากษายืน

(พศัวัจณ์ กนกนาก – อภิรัตน์ ลัดพลี – ธงชัย เสนามนตรี)

ประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ - ย่อ
ชนากานต์ วีระเวชพลกุล - ตรวจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๘๐/๒๕๕๗

พนักงานอัยการ

จังหวัดชลบุรี

โจทก์

นายจตุรงค์ บุตรสนม

ผู้ร้อง

นายชัยพรหรือกูกี้ คงสวัสดิ์

กับพวก

จำเลย

ป.วิ.อ. ห้ามรับฟังคำรับสารภาพชั้นจับกุม ตามคำให้การ ข้อกฎหมายที่อุทธรณ์ ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้น นำวิธีพิจารณาในศาลอุทธรณ์มาใช้ในชั้นฎีกา พยานบอกเล่า ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน มาตรา ๘๔ วรรคท้าย, ๑๓๔/๔, ๑๙๕, ๒๒๕, ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑), ๒๒๗/๑

จำเลยทั้งสองขับรถหลบหนีทันทีที่เห็นเจ้าพนักงานตำรวจ จนถูกติดตามจับกุมตัวได้พร้อมกับมีประแจและคีม อันเป็นเครื่องมือที่อาจใช้ในการลักรถจักรยานยนต์ได้โดยง่าย แล้วรับในขณะนั้นว่าร่วมกันก่อเหตุลักรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายและของบุคคลอื่นอีกหลายราย ในหลายท้องที่แล้วถอดแผ่นป้ายทะเบียนทั้งป้อน้ำและนำรถจักรยานยนต์ไปขายให้ร้านขายของเก่าในเขตอำเภอพานทองตามบันทึกการจับกุม และเจ้าพนักงานตำรวจยังตามไปตรวจยึดได้แผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายในป้อน้ำตามที่จำเลยทั้งสองนำขึ้น บันทึกการจับกุมดังกล่าว นอกจากเป็นถ้อยคำรับสารภาพของจำเลยทั้งสองแล้ว ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่นำทรัพย์สินที่ลักไปขายและการนำขึ้นจุดทั้งแผ่นป้ายทะเบียนด้วย อันเป็นถ้อยคำอื่นที่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยทั้งสองได้ ทั้งปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจแจ้งสิทธิแก่จำเลยทั้งสองก่อนที่จะให้ถ้อยคำดังกล่าวแล้ว จึงไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๔ วรรคท้าย นอกจากนี้ในชั้นสอบสวนจำเลยทั้งสองก็ให้การรับสารภาพ มีข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดสอดคล้องกับพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง โดยพนักงานสอบสวนได้แจ้งสิทธิของผู้ต้องหา

แก่จำเลยทั้งสองทราบก่อนให้การและจำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การนั้นแล้ว จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยทั้งสองได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๔/๔ แม้บันทึกการจับกุมและคำให้การชั้นสอบสวนเป็นพยานบอกเล่า ซึ่งต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง แต่สภาพลักษณะ แหล่งที่มาและข้อเท็จจริงแวดล้อมของบันทึกการจับกุมและคำให้การดังกล่าวซึ่งตรงกับที่จำเลยทั้งสองนำชี้และพบแผ่นป้ายทะเบียนของกลาง นำเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้และมีคุณค่าเชิงพิสูจน์ที่สามารถสนับสนุนให้คำเบิกความของพยานโจทก์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงมีน้ำหนักรับฟังได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๒๒๗/๑

ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยราคารถจักรยานยนต์และค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถจักรยานยนต์ แม้ผู้เสียหายมิได้อุทธรณ์ฎีกาในส่วนขอคดีแพ่งดังกล่าว แต่ปัญหาข้อนี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ ประกอบมาตรา ๒๒๕ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยได้เอง เพื่อให้เป็นไปตามผลแห่งคดีอาญาเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันลักรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย จึงเห็นควรให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินแก่บริษัท ช. และค่าขาดประโยชน์แก่ผู้ร้อง

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๓๓๕, ๓๓๖ ทวิ นับโทษจำคุกจำเลยทั้งสองต่อจากโทษจำคุกของจำเลยทั้งสองในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๑๕/๒๕๕๑ ของศาลชั้นต้น ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๕๔,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณานายจตุรงค์ ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสอง ร่วมกันชดใช้ราคารถจักรยานยนต์ ๕๕,๖๖๐ บาท และค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถจักรยานยนต์ ๑๐,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสองไม่ได้ยื่นคำให้การแก้คดีส่วนแพ่ง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) (๗) วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ, ๘๓ จำคุกคนละ ๖ ปี จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกคนละ ๔ ปี ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ ๕๕,๐๐๐ บาท แก่บริษัทซูซูกิยานยนต์ จำกัด และให้จำเลยทั้งสอง ร่วมกันชำระค่าขาดประโยชน์ ๑๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ร้อง ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีคำสั่งอนุญาตและให้จำหน่ายคดีโจทก์เฉพาะจำเลยที่ ๑ จากสารบบความ

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ และยกคำร้องของผู้ร้อง โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง มีคนร้ายลักรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน นงจ ชลบุรี ๘๘๐ ราคา ๕๕,๐๐๐ บาท ของบริษัทซูซูกิยานยนต์ จำกัด ไปจากการครอบครองของนายจตุรงค์ ซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ

มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยทั้งสองเป็นคนร้าย ร่วมกันกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า แม้โจทก์ไม่มีประจักษ์พยานเห็นเหตุการณ์ขณะคนร้ายลักรถจักรยานยนต์ แต่โจทก์มีนายจตุรงค์ จำสืบตำรวจไพศาล เจ้าพนักงานตำรวจผู้ร่วมจับกุมจำเลยทั้งสอง และร้อยตำรวจโทสุธีระพงศ์ พนักงานสอบสวน เป็นพยานเบิกความสอดคล้องกัน สมเหตุสมผลเป็นลำดับนับตั้งแต่วันเกิดเหตุว่า วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐ เวลา

ประมาณ ๒๐ นาฬิกา นายจตุรงค์ขับรถจักรยานยนต์ไปจอดบริเวณร้านส้มตำที่เกิดเหตุแล้วเข้าไปดูการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลที่บ้านฝั่งตรงข้ามวันรุ่งขึ้นเวลาประมาณ ๑ นาฬิกา นายจตุรงค์จะกลับบ้าน ปรากฏว่ารถจักรยานยนต์หายไปจึงโทรศัพท์แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรพนัสนิคมท้องที่เกิดเหตุ ต่อมาขณะจำสืบทำรวจไฟศาลกับพวกขับรถยนต์กระบะออกตรวจพื้นที่ไปถึงตำบลหัวฟ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เห็นชายวัยรุ่นขับรถจักรยานยนต์ซ้อนท้าย ๓ คน จึงเรียกให้หยุดเพื่อขอตรวจค้น ชายวัยรุ่นกลับขับรถหลบหนีไปจอดไว้บริเวณทุ่งทองอพาร์ตเมนต์ จำสืบทำรวจไฟศาลกับพวกตามไปทันและจับได้ ๒ คน คือจำเลยทั้งสอง แล้วควบคุมตัวจำเลยทั้งสองไปสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี สาขาย่อยดอนหัวฟ่อ จำสืบทำรวจไฟศาลตรวจค้นตัวจำเลยที่ ๑ พบกระเป๋าคาดเอวภายในใส่ประแจหกเหลี่ยมรูปตัวแอลฝนปลายด้านหนึ่งให้แบนสำหรับใช้แทนกุญแจรถจักรยานยนต์ ๑ อัน ประแจปากตาย ๑ อัน คีมปากแหลม ๑ อัน จำเลยทั้งสองรับว่าร่วมกันลักรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายและของบุคคลอื่นในเขตท้องที่อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม และอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีรวม ๑๒ ครั้ง โดยใช้ประแจหกเหลี่ยมที่ค้นพบจากกระเป๋าคาดของจำเลยที่ ๑ เป็นกุญแจไขรถจักรยานยนต์คันที่ต้องการลัก แล้วถอดแผ่นป้ายทะเบียนทิ้งที่บ่อน้ำจากนั้นนำรถจักรยานยนต์ไปขายให้ร้านค้าของเก่าในเขตอำเภอพานทอง จำสืบทำรวจไฟศาลจึงให้จำเลยทั้งสองพาไปบ่อน้ำเพื่อชี้จุดที่จำเลยทั้งสองโยนแผ่นป้ายทะเบียนทิ้ง โดยได้ประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรพานทองผู้รับผิดชอบในเขตท้องที่ดังกล่าว ปรากฏว่ามแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ได้ ๒ แผ่น เป็นของผู้เสียหาย ๑ แผ่น จึงยึดเป็นของกลาง และควบคุมตัวจำเลยทั้งสองพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี สาขาย่อยดอนหัวฟ่อ ตามบันทึกการจับกุมในวันเดียวกันร้อยตำรวจโทสุริระพงศ์ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี สาขาย่อยดอนหัวฟ่อ ว่าจับกุมจำเลยทั้งสองได้พร้อมแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย จึงอายัดตัวจำเลยทั้งสองไว้ดำเนินคดี ชั้นสอบสวนแจ้งข้อหาร่วมกันลักทรัพย์ในเวลากลางคืนหรือรับของโจร จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพข้อหาร่วมกันลักทรัพย์ตามบันทึกคำให้การ

นอกจากนี้ นายใหญ่ พยานจำเลยทั้งสอง ก็เบิกความรับว่า มีการนำตัวจำเลยที่ ๑ ไปชี้จุดงมหาแผ่นป้ายทะเบียนรถจริงโดยมีเจ้าพนักงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครของมูลนิธิร่วมอยู่ด้วยหลายคน อันเป็นการเชื่อมกับคำพยานโจทก์ ดังกล่าว โดยเฉพาะจำเลยตำรวจไฟศาลและร้อยตำรวจโทสุวัชรพงศ์เป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติราชการไปตามหน้าที่ ทั้งไม่ปรากฏว่ามีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยทั้งสอง มาก่อน จึงไม่มีเหตุให้ระแวงว่าจะสร้างเรื่องขึ้นปรักปรำจำเลยทั้งสองให้รับผิด โดยไม่มีมูลความจริง คำเบิกความของพยานโจทก์จึงมีน้ำหนักให้รับฟัง พฤติการณ์ ที่จำเลยทั้งสองขับรถหลบหนีทันทีที่เห็นเจ้าพนักงานตำรวจ จนถูกติดตามจับกุมตัว ได้พร้อมกับมีประแจและคีม อันเป็นเครื่องมือที่อาจใช้ในการลักรถจักรยานยนต์ ได้โดยง่าย แล้วรับในขณะนั้นว่าร่วมกันก่อเหตุลักรถจักรยานยนต์ของผู้เสียหาย และของบุคคลอื่นอีกหลายรายในหลายท้องที่แล้วถอดแผ่นป้ายทะเบียนทั้งบ่อน้ำ และนำรถจักรยานยนต์ไปขายให้ร้านขายของเก่าในเขตอำเภอพานทองตามบันทึก การจับกุม และเจ้าพนักงานตำรวจยังตามไปตรวจยึดได้แผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ ของผู้เสียหายในบ่อน้ำตามที่จำเลยทั้งสองนำชี้ ซึ่งเมื่อพิจารณابันทึกการจับกุม ดังกล่าวนอกจากเป็นถ้อยคำรับสารภาพของจำเลยทั้งสองแล้ว ยังมีรายละเอียด เกี่ยวกับสถานที่นำทรัพย์สินที่ลักไปขายและการนำชี้จุดทั้งแผ่นป้ายทะเบียนด้วยอันเป็น ถ้อยคำอื่นที่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยทั้งสองได้ ทั้งปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจแจ้งสิทธิแก่จำเลยทั้งสองก่อนที่จะให้ถ้อยคำ ดังกล่าวแล้ว จึงไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔ วรรคท้าย นอกจากนี้ในชั้นสอบสวนจำเลยทั้งสองก็ให้การรับสารภาพ มีข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดสอดคล้องกับพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด ของจำเลยทั้งสอง โดยพนักงานสอบสวนได้แจ้งสิทธิของผู้ต้องหาแก่จำเลยทั้งสอง ทราบก่อนให้การและจำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การนั้นแล้ว จึงรับฟัง เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยทั้งสองได้ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๔ แม้บันทึกการจับกุมและคำให้การชั้นสอบสวน เป็นพยานบอกเล่า ซึ่งต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง แต่สภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของบันทึกการจับกุมและคำให้การดังกล่าวซึ่งตรงกับที่

จำเลยทั้งสองนำชี้และพบแผ่นป้ายทะเบียนของกลาง นำเชื่อว่าพิสูจน์ความจริงได้ และมีคุณค่าเชิงพิสูจน์ที่สามารถสนับสนุนให้คำเบิกความของพยานโจทก์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงมีน้ำหนักรับฟังได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๒๒๗/๑ ที่จำเลยทั้งสองนำสืบปฏิเสธโดยอ้างฐานที่อยู่และอ้างว่าให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนโดยไม่สมัครใจโดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนซึ่งง่ายแก่การกล่าวอ้างจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง พยานหลักฐานของโจทก์เท่าที่นำสืบมามีน้ำหนักรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยทั้งสองเป็นคนร้ายร่วมกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายกฟ้อง ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น

โจทก์ฎีกาขอให้นับโทษจำเลยทั้งสองคดีนี้ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๑๕/๒๕๕๑ ของศาลชั้นต้น ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาจำคุกจำเลยทั้งสองเป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๒๘๐/๒๕๕๑ ของศาลชั้นต้น แล้วนั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในชั้นนี้ว่าคดีดังกล่าวถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง จึงเป็นกรณีที่ไม่มีโทษจำคุกที่อาจนับโทษต่อกันได้

ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น นายจตุรงค์ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยการฉ้อโกงยานยนต์ ๕๕,๖๖๐ บาท และค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถจักรยานยนต์จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท แม้ผู้เสียหายมิได้อุทธรณ์ฎีกาในส่วน of คดีแพ่งดังกล่าว แต่ปัญหาข้อนี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ ประกอบมาตรา ๒๒๕ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยได้เอง เพื่อให้เป็นไปตามผลแห่งคดีอาญา เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันลักทรัพย์ยานยนต์ของผู้เสียหาย จึงเห็นควรให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือใช้ราคาทรัพย์จำนวน ๕๔,๐๐๐ บาท แก่บริษัทซูซูกิยานยนต์ จำกัด และค่าขาดประโยชน์จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ร้อง

พิพากษากลับให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียม
ในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

(พิทักษ์ คงจันทร์ – นิยุต สุภัทรพาหิรผล – วิรุฬห์ แสงเทียน)

ประเสริฐ เสียงสุทวิวงศ์ - ย่อ
ชนากานต์ วีระเวชพลกุล - ตรวจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๖๔/๒๕๕๗

บริษัทโตโยต้าหนองคาย

ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด โจทก์

เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย

กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง

พ.ร.บ. ภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๗ วรรคสอง บัญญัติว่า การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้าย พ.ร.บ.นี้ ซึ่งบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) บัญญัติว่า พื้นที่ของป้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างหรือลักษณะอย่างไร ให้คำนวณดังนี้ (ก) ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร (ข) ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือว่าตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุด แล้วคำนวณตาม (ก) เมื่อป้ายลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์เป็นป้ายที่มีลักษณะติดต่อกันเป็นอันเดียวกันโดยป้ายลำดับที่ ๒ ที่อยู่ด้านบนป้ายลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ มีความกว้างกว่าด้านล่าง ส่วนด้านล่างมีความยาวกว่าด้านบน เมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายป้ายดังกล่าวจะมีลักษณะเหมือนตัวอักษรภาษาอังกฤษ T ป้ายลักษณะดังกล่าวจึงเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) (ก) จึงต้องคำนวณโดยให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้าย ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการคำนวณพื้นที่เพื่อเสียภาษีป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ไม่ได้คำนึงถึงพื้นที่จริงว่ามีเพียงใด แต่ให้คำนวณพื้นที่โดยนำส่วนกว้างที่สุดของขอบเขตป้ายคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้าย เมื่อคำนวณพื้นที่ของป้ายด้วยวิธีการเช่นนี้ ย่อมทำให้ได้พื้นที่ของป้ายตามบัญชีอัตราภาษีป้ายดังกล่าวมากกว่าพื้นที่ของป้ายที่มีอยู่จริง

พ.ร.บ.ภาษิป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้เจ้าของป้าย มีหน้าที่เสียภาษิป้ายตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตรา ที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษิป้ายท้าย พ.ร.บ. นี้ ซึ่งบัญชีอัตราภาษิป้าย ได้แบ่งป้ายออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน (๒) ป้าย ที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือ เครื่องหมายอื่น (๓) ป้ายดังต่อไปนี้ (ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย ไม่ว่าจะมีความ ภาพหรือเครื่องหมายใด ๆ หรือไม่ (ข) ป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมด อยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ ป้ายลำดับที่ ๔ ตามแบบแสดงรายการ ภาษิป้ายของโจทก์ ข้อความด้านบนขวาสุดมีอักษรภาษาไทย “โตโยต้า” ต่ำลงมาเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายทางการค้าของผลิตภัณฑ์ที่โจทก์ เป็นผู้จัดจำหน่าย ด้านล่างสัญลักษณ์มีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” และมีอักษรไทยด้านล่างอักษรภาษาอังกฤษ TOYOTA โฉว์รูมมีรูปรถประกอบ ทางเข้า โฉว์รูมรถใหม่ อุปกรณ์ประดับยนต์ มีเครื่องหมายลูกศรประกอบ ศูนย์บริการมีรูปเครื่องมือช่างประกอบ ศูนย์บริการตัวถังและสี อะไหล่ ที่จอดรถ มีเครื่องหมายลูกศรประกอบ บนพื้นผิวของป้ายดังกล่าว จึงถือ เป็นป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ แม้ป้าย ดังกล่าวจะมีตัวอักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือตัวอักษรต่างประเทศ “TOYOTA” ก็ไม่ทำให้ป้ายดังกล่าวเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและ หรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่น ป้ายลำดับที่ ๔ ตามแบบแสดง รายการภาษิป้ายของโจทก์ จึงเป็นป้ายประเภทที่ (๓) (ข) ส่วนป้ายลำดับที่ ๒ และที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษิป้ายของโจทก์ มีอักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายทางการค้าของผลิตภัณฑ์ที่โจทก์ เป็นผู้จัดจำหน่าย และมีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” อยู่ใต้สัญลักษณ์ ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีตัวอักษรไทย “โตโยต้าหนองคาย แผนกขาย ศูนย์บริการ แผนกอะไหล่ ศูนย์บริการตัวถังและสี” อยู่ใต้อักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” จึงถือเป็นป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

แม้ป้ายดังกล่าวจะมีตัวอักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือตัวอักษรต่างประเทศ “TOYOTA” ก็ไม่ทำให้ป้ายดังกล่าวเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ และหรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่น ป้ายลำดับที่ ๒ และที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ จึงเป็นป้ายประเภทที่ (๓) (ข) ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินค่าภาษีป้ายที่โจทก์ชำระไว้เกินดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่โจทก์ชำระค่าภาษีป้ายเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ คิดเป็นดอกเบี้ยถึงวันฟ้อง ๑,๘๘๘ บาท รวมเป็นเงิน ๑๘๕,๕๗๓.๒๐ บาท

จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง

ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยโจทก์และจำเลยทั้งสองมิได้อุทธรณ์ว่า โจทก์ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ มีหนังสือแจ้งการประเมินที่ นค ๕๓๗/๐๓/๒๕๕๔ ให้โจทก์ชำระเงินภาษีป้าย ๒๓๗,๐๗๖ บาท โจทก์ยื่นอุทธรณ์การประเมินต่อจำเลยที่ ๒ โจทก์ชำระเงินค่าภาษีป้ายดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ มีแบบแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยื่นตามการประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ โจทก์ไม่เห็นด้วยจึงนำคดีมาฟ้อง

มีปัญหาตามอุทธรณ์ของโจทก์ข้อแรกว่า จำเลยทั้งสองคำนวณพื้นที่ป้ายลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า การคิดคำนวณพื้นที่ของป้ายตามภาพถ่าย โดยมีการนำพื้นที่ด้านข้างอันเป็นส่วนที่เป็นอากาศและอยู่นอกเหนือขอบเขตป้ายที่แท้จริงเข้ารวมเป็นพื้นที่ของป้ายและนำมาคิดคำนวณภาษีป้าย เป็นการผิดพลาดการคิดคำนวณพื้นที่ป้ายที่แท้จริง เนื่องจากการนำพื้นที่ที่อยู่นอกเหนือ

ส่วนที่กำหนดเป็นป้ายมาคิดเรียกเก็บค่าภาษีป้ายนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากร เห็นว่า พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๗ วรรคสอง บัญญัติว่า การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) บัญญัติว่า พื้นที่ของป้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างหรือลักษณะอย่างไร ให้คำนวณดังนี้ (ก) ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร (ข) ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือว่าตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุด แล้วคำนวณตาม (ก) เมื่อป้ายลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์เป็นป้ายที่มีลักษณะติดต่อกันเป็นอันเดียวกัน โดยป้ายลำดับที่ ๒ ที่อยู่ด้านบนป้ายลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ มีความกว้างกว่าด้านล่าง ส่วนด้านล่างมีความยาวกว่าด้านบน เมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายป้ายดังกล่าว จะมีลักษณะเหมือนตัวอักษรภาษาอังกฤษ T ป้ายลักษณะดังกล่าวจึงเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) (ก) จึงต้องคำนวณโดยให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้าย ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การคำนวณพื้นที่เพื่อเสียภาษีป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ไม่ได้คำนึงถึงพื้นที่จริงว่ามีเพียงใด แต่ให้คำนวณพื้นที่โดยนำส่วนกว้างที่สุดของขอบเขตป้ายคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้าย เมื่อคำนวณพื้นที่ของป้ายด้วยวิธีการเช่นนี้ ย่อมทำให้ได้พื้นที่ของป้ายตามบัญชีอัตราภาษีป้ายดังกล่าวมากกว่าพื้นที่ของป้ายที่มีอยู่จริง อุทธรณ์ของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาตามอุทธรณ์ของโจทก์ข้อสุดท้ายว่า ป้ายลำดับที่ ๒ ลำดับที่ ๔ และลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ เป็นป้ายตามบัญชีอัตราภาษีป้ายประเภทใด โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า ป้ายลำดับที่ ๔ ปรากฏข้อความด้านบนขวาสุดมีอักษรภาษาไทย “โตโยต้า” ต่ำลงมาเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายทางการค้าของผลิตภัณฑ์ที่โจทก์เป็นผู้จัดทำจำหน่าย ด้านล่างสัญลักษณ์มีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” และมีรายละเอียดอันเป็นส่วนแจ้งถึงการให้บริการของโจทก์ว่า โชว์รูมที่มีภาพรูปรถประกอบ ทางเข้า โชว์รูมรถใหม่ อุปกรณ์ระดับยนต์ ศูนย์บริการ

ศูนย์บริการตัวถังและสี อะไหล่ ที่จอดรถ บนพื้นผิวของป้ายพิพาทล้นเมืองค์ประกอบ เข้ากับลักษณะของป้ายประเภทที่ ๒ ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย กล่าวคือ เป็นป้ายที่ ประกอบด้วยอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือ เครื่องหมายอื่น ส่วนป้ายลำดับที่ ๒ และที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้าย เป็นป้ายที่ติดตั้งจากโครงสร้างเดียวกัน ป้ายลำดับที่ ๕ มีอักษรภาษาไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือสัญลักษณ์ และมีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” อยู่ใต้สัญลักษณ์ จึงจัดเป็น ป้ายประเภทที่ ๒ เช่นกัน และป้ายลำดับที่ ๒ เป็นเสาหรือฐานที่ตั้งรับป้ายลำดับที่ ๕ ที่มีขนาดใหญ่และหนากว่า มีตัวอักษรภาษาไทย “โตโยต้าหนองคาย แผนกขาย ศูนย์บริการ แผนกอะไหล่ ศูนย์บริการตัวถังและสี” บนวัสดุแผ่นอลูมิเนียม จึงจัดเป็น ป้ายประเภทที่ ๑ กล่าวคือเป็นป้ายที่มีอักษรไทยล้วนนั้น ปัญหาที่พระราชบัญญัติ ภาษีป้าย พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่ เสียภาษีป้ายตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดใน บัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งบัญชีอัตราภาษีป้ายได้แบ่งป้าย ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน (๒) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับ อักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่น (๓) ป้ายดังต่อไปนี้ (ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย ไม่ว่าจะมีความหมายหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่ (ข) ป้ายที่มี อักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ ศาลฎีกา แผนกคดีภาษีอากรเห็นว่า ป้ายลำดับที่ ๔ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ ข้อความด้านบนขวาสุดมีอักษรภาษาไทย “โตโยต้า” ต่ำลงมาเป็นสัญลักษณ์ที่เป็น เครื่องหมายทางการค้าของผลิตภัณฑ์ที่โจทก์เป็นผู้จัดทำจำหน่าย ด้านล่างสัญลักษณ์ มีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” และมีอักษรไทยด้านล่างอักษรภาษาอังกฤษ TOYOTA โชรูมมีรูปรถประกอบ ทางเข้า โชรูมรถใหม่ อุปกรณ์ประดับยนต์ มีเครื่องหมายลูกศร ประกอบ ศูนย์บริการมีรูปเครื่องมือช่างประกอบ ศูนย์บริการตัวถังและสี อะไหล่ ที่จอดรถ มีเครื่องหมายลูกศรประกอบ บนพื้นผิวของป้ายดังกล่าว จึงถือเป็นป้าย ที่มีอักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ แม้ป้ายดังกล่าวจะมีตัว อักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือตัวอักษรต่างประเทศ “TOYOTA” ก็ไม่ทำให้ป้ายดังกล่าว เป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือ

เครื่องหมายอื่น ป้ายลำดับที่ ๔ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ จึงเป็นป้ายประเภทที่ (๓) (ข) ส่วนป้ายลำดับที่ ๒ และที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ มีอักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือสัญลักษณ์ที่เป็นเครื่องหมายทางการค้าของผลิตภัณฑ์ที่โจทก์เป็นผู้จัดจำหน่าย และมีอักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” อยู่ใต้สัญลักษณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีตัวอักษรไทย “โตโยต้าหนองคาย แผนกขาย ศูนย์บริการ แผนกอะไหล่ ศูนย์บริการตัวถังและสี” อยู่ใต้อักษรภาษาอังกฤษ “TOYOTA” จึงถือเป็นป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ แม้ป้ายดังกล่าวจะมีตัวอักษรไทย “โตโยต้า” อยู่เหนือตัวอักษรต่างประเทศ “TOYOTA” ก็ไม่ทำให้ป้ายดังกล่าวเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศและหรือปนกับภาพและหรือเครื่องหมายอื่น ป้ายลำดับที่ ๒ และที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ จึงเป็นป้ายประเภทที่ (๓) (ข) ตามบัญชีอัตราภาษีป้าย ที่ศาลภาษีอากรกลางวินิจฉัยว่า ป้ายลำดับที่ ๒ ลำดับที่ ๔ และลำดับที่ ๕ ตามแบบแสดงรายการภาษีป้ายของโจทก์ เป็นป้ายตามบัญชีอัตราภาษีป้ายประเภทที่ ๓ (ข) นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

(ภาภูมิ สรอัทธ – สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ – รัชพันธ์ ประพุทธนิตินสาร)

ประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์ - ย่อ

วิชัย จิตตานิษฐ์ - ตรวจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๙๑๔/๒๕๕๗

นางจารีย์ เพชรทอง

โจทก์

นายวิโรจน์ โฉมทอง

ผู้ซื้อทรัพย์สิน

นายวรรณหรือวัน

วิฑูรพันธ์ กับพวก

จำเลย

ป.วิ.พ. บังคับคดีฝ่าฝืนกฎหมาย มาตรา ๒๙๖ วรรคสาม

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “การยื่นคำร้องตามมาตรานี้อาจกระทำได้ไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง แต่ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น...” ซึ่งหมายความว่า เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ซึ่งต้องเสียหายเพราะเหตุดังกล่าว อาจยื่นคำร้องต่อศาลไม่ว่าเวลาใดก็ได้ก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำร้องทราบข้อความหรือพฤติการณ์การดำเนินการบังคับคดีที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดี ภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์แล้ว จำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าเสียหายและค่าฤชาธรรมเนียมตามคำพิพากษา วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ โจทก์จึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ของจำเลยที่ ๒ แม้โจทก์จะระบุเลขโฉนดที่ดินเป็นเลขที่ ๕๔๔๖๗ ผิดจากเลขโฉนดที่ดินที่แท้จริงของจำเลยที่ ๒ คือที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๔๖๗ ก็ตาม แต่ขณะนำยึด โจทก์ได้แนบสำเนาโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒ ที่ระบุระวางของที่ดิน เลขที่ดิน หน้าสำรวจ และเลขที่ของสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำขอยึดทรัพย์ด้วย ต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดีนำที่ดินพิพาทดังกล่าวของจำเลยที่ ๒ ออกขายทอดตลาด โดย ว. เป็นผู้ซื้อทรัพย์สินได้ในราคา ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับเงินค่าขายที่ดินพิพาทไปเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ จึงต้องถือว่าการบังคับคดีสำหรับที่ดินพิพาทได้เสร็จลงแล้วตั้งแต่วันที่ดังกล่าว ตาม ป.วิ.พ. มาตรา

๒๙๖ วรรคสามและวรรคสี่ (๒) การที่จำเลยที่ ๒ มายื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นการยื่นภายหลังจากการบังคับคดีได้เสร็จลง จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดได้

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองดำเนินการเพิกถอนคำคัดค้านการจดทะเบียนรับโอนมรดกของนายแผ้ว ผู้ตาย ฉบับลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๒๐,๐๐๐ บาท กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์เท่าที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ ๓,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าเสียหายและค่าฤชาธรรมเนียมตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๔๖๗ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ของจำเลยที่ ๒ ออกขายทอดตลาดและขายทอดตลาดให้แก่นายวิโรจน์ไปในราคา ๒๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาด

โจทก์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขายทอดตลาดว่า จำเลยที่ ๒ ทราบเรื่องการยึดและประกาศขายทอดตลาดโดยชอบ เพียงแต่โจทก์ระบุเลขที่โฉนดที่ดินที่ขอยึดไม่ถูกต้อง แต่ประสงค์ให้นำยึดที่ดินของจำเลยที่ ๒ โดยแนบโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๔๔๖๗ ของจำเลยที่ ๒ และนำส่งภาพถ่ายที่ดินกับแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของที่ดินถูกต้องแล้ว

ศาลชั้นต้นได้สวนแล้ว มีคำสั่งให้เพิกถอนการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๔๖๗ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ของจำเลยที่ ๒ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้เพิกถอนการขายทอดตลาดให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นได้ส่วนคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดใหม่ โดยเริ่มตั้งแต่การสั่งให้จำเลยที่ ๒ ส่งสำเนาคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาด แก่นายวิโรจน์ ผู้ซื้อทรัพย์สิน จากนั้นให้ไต่สวนและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งใหม่

ผู้ซื้อทรัพย์สินยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้ยกคำร้องของจำเลยที่ ๒ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์และชั้นได้ส่วนคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดใหม่ให้เป็นพับ

จำเลยที่ ๒ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืน คืบค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่เกิน ๒๐๐ บาท แก่จำเลยที่ ๒ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

จำเลยที่ ๒ ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๒ มีสิทธิร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “การยื่นคำร้องตามมาตรานี้อาจกระทำได้ไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง แต่ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น...” ซึ่งหมายความว่า เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ซึ่งต้องเสียหายเพราะเหตุดังกล่าว อาจยื่นคำร้องต่อศาลไม่ว่าเวลาใดก็ได้ก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำร้องทราบข้อความหรือพฤติการณ์การดำเนินการบังคับคดีที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดี ข้อเท็จจริงได้ความว่า ภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์แล้ว จำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าเสียหายและค่าฤชาธรรมเนียมตามคำพิพากษา วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ โจทก์จึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ แม้โจทก์จะระบุเลขโฉนดที่ดินเป็นเลขที่ ๕๔๙๖๗ ผิดจากเลขโฉนดที่ดินที่แท้จริงของจำเลยที่ ๒ คือที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๔๖๗ ก็ตาม แต่ขณะนำยึด โจทก์ได้แนบสำเนาโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒ ที่ระบุระวางของที่ดิน เลขที่ดิน หน้าสำรวจ

และเลขที่ของสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำขอยึดทรัพย์ด้วย ต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดีนำที่ดินพิพาทดังกล่าวของจำเลยที่ ๒ ออกขายทอดตลาด โดยนายวิโรจน์ เป็นผู้ซื้อทรัพย์ได้ในราคา ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ ตามคำพิพากษาได้รับเงินค่าขายที่ดินพิพาทไปเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ จึงต้องถือว่าการบังคับคดีสำหรับที่ดินพิพาทได้เสร็จลงแล้วตั้งแต่วันดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ วรรคสามและวรรคสี่ (๒) การที่จำเลยที่ ๒ มายื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นการยื่นภายหลังจากการบังคับคดีได้เสร็จลง จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนการขายทอดตลาดได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาให้ยกคำร้องของจำเลยที่ ๒ มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล เมื่อคดี ฟังได้ดังกล่าวแล้วก็ไม่มีประโยชน์ที่จะวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ ๒ ในประเด็นอื่น อีกต่อไปเนื่องจากไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนไป

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

(นุจรินทร์ จันทรพรายศรี - วิวรรต นิมละมัย - ปกรณ์ มหรรณพ)

ประเสริฐ เสียงสุทิววงศ์ - ย่อ

พิสุทธ์ ศรีขจร - ตรวจ